View the original article

НОВИНИ | МІЖНАРОДНІ

У Польщі затримали 6 осіб у справі про написи «Слава УПА» на пам'ятниках. Вони могли діяти в інтересах РФ

Вікторія Карп'як Російська служба Радіо Свобода

27 листопада 2026, 16:55

У поліції Польщі дійшли висновку, що затримані могли діяти у складі організованої групи і на користь зовнішньої розвідки Росії

У Польщі затримали шістьох осіб, зокрема громадян України, у справі про написи на пам'ятниках у Варшаві, повідомила 27 листопада польська поліція.

Йдеться про пам'ятник жертвам Волинської трагедії, пам'ятник героям Варшавського гетто і пам'ятник солдатам 1-ї армії Війська Польського. На них

червоною фарбою написали «Слава УПА» і залишили наклейки з QR-кодами, що ведуть до матеріалів про Українську повстанську армію.

У поліції Польщі дійшли висновку, що затримані могли діяти у складі організованої групи і на користь зовнішньої розвідки Росії.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:
Рік УПА і Романа Шухевича: чинне чи нечинне рішення депутатів Львівської облради?

За даними слідства, написи з'явилися у ніч проти 14 листопада, а виконавці мали отримати 1000 злотих (близько 245 доларів). Замовлення й інструкції передавалися через месенджер. Крім того, організатори шукали у Вроцлаві інших осіб, які б могли нанести такі написи на пам'ятники, пов'язані з Волинською трагедією.

Затримані – 32-річний громадянин Польщі й п'ять громадян України у віці 16, 19, 24, 20 і 31 року. Громадянина Польщі звинуватили у діях від імені іноземної розвідки проти Польщі, осквернені пам'ятника й шахрайстві. Двом українцям у віці 24 і 31 року інкримінували участь в організованій злочинній групі, організацію участі у діяльності іноземної розвідки й осквернення пам'ятника. Слідство просило суд заарештувати їх, але суд відмовився, тож їх депортували.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:
«На руку Путіну». Скандал між Україною і Польщею через УПА не вщухає. Як Львівська облрада вийде з ситуації?

16-річного українця, звинуваченого в осквернені пам'ятника й шахрайстві, відправили до виправного центру на три місяці; 19-річний залишився на волі, але під наглядом поліції (його звинувачують в участі в організованій злочинній групі); 30-річного українця відправили під варту на три місяці у справі про шахрайство (він, за даними поліції, не має відношення до написів на пам'ятниках, оскільки слідчі вийшли на групу під час розслідування справи про шахрайство).

На початку листопада видання Most писало, що в емігрантському телеграм-чаті Білостоку шукали людей, які б залишили написи «Слава УПА» на пам'ятниках у Познані, за роботу обіцяли 500 доларів.

Дані про інцидент надійшли на тлі зниження напруженості у відносинах між Варшавою і Києвом. Криза сталася після того, як президент Польщі Кароль Навроцький позбавив президента України Володимира Зеленського Ордену Білого орла через рішення української влади присвоїти одному з підрозділів ЗСУ ім'я «Героїв УПА», а Зеленський повернув йому цей орден поштою.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

У МЗС України розкритикували рішення Львівської облради щодо року УПА і Шухевича на тлі заяв Польщі

ПІДПИСУЙТЕСЯ НА TELEGRAM РАДІО СВОБОДА

УПА: коротко про головне

Українська повстанська армія (УПА) – військово-політичне формування, що діяло на території України в 1942–1956 роках.

Метою створення УПА було об'єднання розрізнених збройних груп націоналістів під керівництвом ОУН(б). Своїм головним завданням УПА декларувала створення національної української армії для відновлення незалежної Української держави і підготовку повстання після того, як комуністичний СРСР і нацистська Німеччина виснажать одне одного у кровопролитній війні.

УПА виступала за створення самостійної соборної Української держави, яка мала включати в себе всі етнічні українські землі.

Часом заснування вважають 14 жовтня 1942 року, а одним із останніх боїв УПА з військами НКВС був бій із метою заблокувати радянські військові колони до Угорщини для придушення антикомуністичного повстання 1956 року. За деякими даними, все ж останній бік вояки УПА дали аж в 1967 році.

Із травня по листопад 1943 року головним командиром УПА був Дмитро Клячківський, з 1944 по 1950 рік – Роман Шухевич, з 1950 по 1954 рік – Василь Кук.

Плакат на честь УПА і командира Романа Шухевича, Дрогобич, 2018 рік

Для УПА була характерна партизанська тактика, все озброєння було трофейним – німецьким, радянським, угорським та австрійським (ще з Першої світової війни). Окрім українців, у складі УПА воювали євреї, росіяни та бійці інших національностей.

УПА воювала на два фронти – **проти нацистської Німеччини** і згодом проти радянської влади, а діяльність УПА визнавали антинімецьким повстанням німецькі окупаційні керівники, зокрема Еріх Кох. Напади частин УПА на німецькі військові підрозділи, як випливає з німецьких документів, тривали до серпня 1944 року, про збройний конфлікт німців і УПА свідчать і звіти радянських партизанів.

Радянська пропаганда очорнювала УПА як структуру, що співпрацювала з нацистською Німеччиною.

У Росії УПА визнали екстремістською організацією рішенням Верховного суду у 2014 році.

У Польщі теж переважає негативне ставлення до УПА. У 2016 році парламент Польщі кваліфікував дії солдатів УПА проти польського населення на Волині як геноцид.

Радіо Свобода розповідає про Волинську трагедію у спецпроєкті

На Волині діяла не лише УПА, а й мережі й загони «Бульби»-Боровця, «мельниківців» та різних отаманів. Діяли також німецькі каральні частини та поліцаї, в лавах яких служили і українці, і поляки, – а також радянські партизани.

На основі документів СБУ встановлено, що в Західній Україні польські втрати становили 30 327 осіб та 240 знищених населених пунктів, а українські – 16 523 та 115 відповідно. Натомість Інститут національної пам'яті Польщі вважає, що УПА та інші загони націоналістів причетні до загибелі близько 100 тисяч поляків.

Ставлення до УПА в українському суспільстві після здобуття незалежності коливається між позитивним (борці за незалежність) і негативним («німецькі колаборанти»), після Революції гідності почало переважати визнання заслуг.

Із 2015 року вояки УПА мають статус борців за незалежність України у XX столітті. 2018 року було ухвалено закон, що надає солдатам УПА статус учасників бойових дій.

Згідно з соцопитуванням, проведеним восени 2023 року, для понад двох-третин населення України УПА стала символом захисту незалежності.

«Ми спостерігаємо серйозну переоцінку минулого. Історія УПА стає одним із ключових елементів нашої національної пам'яті. ...Для понад 70% українців ця історія стала

досвідом і заклала традицію спротиву агресору та захисту незалежності», – сказала на презентації досліженння Ярина Ясиневич, програмна директорка Центру досліджень визвольного руху.

Вікторія Карп'як

Старша редакторка новин. На Радіо Свобода – з 2006 року, була ведучою випусків новин. Навчалася в Києво-Могилянській академії

Російська служба Радіо Свобода

Російська служба є альтернативою російським медіа, контрольованим державою, і надає аудиторії в Російській Федерації достовірні й точні новини та аналітику. Перша програма російською мовою Радіо Визволення (пізніше Радіо Свобода), адресована населенню СРСР, вийшла з Мюнхена (Німеччина) 1 березня 1953 року

Новини | Новини | Міжнародні

© Радіо Свобода, 2026 | Усі права застережено.